

Agonia păianjenului*

De acolo de sus, FLACĂRA MAGICĂ din casa nouă privește cu îndrăzneală și cu oarecare încântare spre drumul din vale. Le spune celor care o privesc, în limba ei tăcută, despre soarta unei iubiri ieșită în afara canoanelor omenești. Cuvintele se înghesuie în rânduri. Se grăbesc să spună povestea celor doi care au zidit-o acolo, în urma unei catastrofe naturale. Posedați de o iubire neînțeleasă de mulți dintre semenii. O dragoste care nu se putea măsura prin vorbe. Prin gesturi... discuții întâmplătoare. Sau de ocazie.

Povestea lor nu e una oarecare. Nu a avut timp nici să respire. A fost ca un fulger. Ca o flacăra aprinsă din scânteieri de stea. De la prima vedere. S-au văzut și s-au plăcut. Au trăit „visul unei nopți de vară”, cu toate făgăduințele adunate în snopul speranțelor. Al așteptărilor și al neașteptărilor. Dar cum în viață nimic nu este ușor... nici lor nu le-au lipsit piedicile. Pericolele. Necazuri, mărunte în aparență, despre care Șerban, fiind nou pe acele meleaguri, nu auzise. Nici în treacă măcar. De la prieteni ori vecinii noi pe care-i avea. Totdeauna erau în alertă. Ziua ori noaptea. De la ce? Nu prea departe de casa construită împreună cu tatăl său, pe acel pământ viran primit de la CAP, curgea un pârâu cărui nu-i dădeai prea multă importanță, la prima vedere. Dar cum nimic nu este așa cum pare, așa era și povestea pârâului. Cu o albie îngustă, o treceai cu piciorul dintr-o săritură, dacă aveai îndemânare. Apa se scurgea molcom pe fundul albiei măloase. De o parte și de alta răchite, arini, aluni și o mulțime de tufe sălbatică, care-i marcau existența. Mic, mic, dar puternic și imprezvizibil, ca orice viteaz din poveste. Primăvara când se topeau zăpezile, și mai ales vara când ploua mai mult, se înfuria atât de tare, că nu mai încăpea în mica lui albie. Fiind împins din amonte de alte pârâiașe și ploii, căpăta puteri supranaturale. Se întindea cu o forță de nebănuie peste grădinile și pământurile aflate de-a lungul și de-a latul albiei, fără ca cineva să-i poată sta împotriva. Inunda și distrugea tot ce

întâlnea în drumul nou, pe care și-l forma. În urma lui, ai fi zis că a trecut potopul. Acest lucru se întâmpla și când cei doi îndrăgostiți erau prea ocupați, pentru ca ei să-i mai poată acorda atenția cuvenită. Acest pârâu le făcea viața un calvar. Și ce era surprinzător, în furia lui își direcționa apa întotdeauna spre casa lui Șerban, care-l atrăgea ca un magnet. Iată ce mărturisește el în caietul – jurnal:

„După câteva inundații nu prea mari, casa aflată în vadul apei, la început i s-au deteriorat pereții, apoi repetându-se de mai multe ori, era sortită distrugerii. Ultima dată, a avut o forță de neimaginat. Viituri înalte, aproape cât casa, au luat tot ce se putea, iar pe la miezul nopții a dat o gheață cum nu am văzut în viața mea. După ce s-a terminat potopul am văzut pierderile pricinuite. Eram nevoiți să acceptăm și să o luăm iarăși de la început, ca și cum nu am fi avut nimic niciodată.”

Întâmplările ieșite din obișnuit nu le erau pe plac, dar îi lega și mai mult unul de celălalt. Se întâmplă ca mai întotdeauna, greutățile care vin peste tine, mai mult să unească decât să despartă. Bun prilej de apropiere. Responsabilizare și chiar asumare. Poate și trezirea la realitate. Erau, și ei, ca într-un un vis întrerupt din cursul lui. Precum pârâul năvălaș care ieșea din albie, când le era mai bine. Atunci, pe moment planurile stabilite erau date peste cap. Nu puteau să-și urmeze cursul, așa cum și-o doreau amândoi. Să-și pună în aplicare proiectele. Care nu erau puține. Cum să recupereze timpul pierdut și tot ce realizaseră până atunci?

Se aflau într-un moment greu al vieții. Venit peste ei fără să fie pregătiți. Prăbușirea casei, nu le-a lăsat timp de răgaz. Trebuia să o ia de la capăt. Să pornească un alt început. Unul vremelnic. Înfrigorant de rapid. Ca și vorbele răutăcioase ori nu, care se scurgeau și ele, pe urma apelor înnămolite. Iarna dădea semne că se apropie cu pași repezi. Nu avea cum să întârzie. Construirea unei noi gospodării, mutarea din „valea plângerii pe dealul condamnaților” – era o prio-

ritate. Denumire dată de Șerban într-un moment de disperare. Toate demersurile au fost supuse aprobărilor. Cu sprijinul unor rude și prieteni, au fost finalizate într-un timp record.

Au început construirea altei case noi. Trecătorii priveau în fiecare zi cum se ridică pereții. Cum se așază acoperișurile. Cu o viteză uimitoare. El și Ea nu-și măsurau forțele. Puterile. Nu-și opreau pașii din alergare.

- Credeți că o să reușiți ?

- Trebuie, nu avem încotro, îmi spusese ea într-una din vizitele inopinate pe care le-am făcut-o.

„Dacă așa a vrut Cel de Sus...! Nu ne dorim nimic altceva, decât să terminăm și să stăm amândoi liniștiți. Să ne vedem de treburile noastre. Să avem și noi odată odihna și liniștea pe care o căutam de atâta amar de vreme. Să avem un acoperiș deasupra capului, așa cum și-l dorește fiecare.”

Cei care treceau pe drum se uitau în sus în exclamații de mirare. Nedumerire. Se întrebau cum de și-a ales Șerban așa un loc, tocmai pe dealul acela, unde trebuie să urci și să cobori mereu, iar pe timp de iarnă zăpada și înghețul te țin în casă? Fiecare gândea și judeca în felul lui. Își spunea părerea cu regret ori compătîmind ceea ce li se întâmplase mai ales că se anunța și o iarnă mai grea. O asemenea întâmplare nu se mai întâlnise, până atunci, în satul lor. Nici în satele învecinate sau mai îndepărtate. Mai pe șoptite, mai fără să se ascundă, își spuneau părerea cu vorbe târăgănite. Unii cu prefăcătoare, alții cu o anumită sfîntenie mascată.

- Vecino, ăsta nu-i decât un blestem, tu ce zici, așa-i? Bătrânii care s-au dus, săracii, nu au liniște în mormânt, de când ăștia doi stau împreună... Cât au trăit ei... Ehe! Totul era cu măsură. Echilibru în toate. Mâini de gospodari...

- Păi... eu ce să zic... poate așa a fost scris. Nu te poți împotrivi legilor dumnezeiești, soro... nu pot judeca eu în locul Lui...!

Agonia păianjenului*

II

O să intru – ÎN RAMA TIMPULUI – pentru a face o prezentare cât mai veridică a personajului meu. Încerc, atât cât mă slujește memoria, să mă întorc în timp. O să relatez unele aspecte din atmosfera în care a trăit Șerban, în prima parte a vieții.

Ca mezin al familiei, a crescut laolaltă cu ceilalți frați. Cât i-a permis vârsta. Și timpul. Pe când deveniseră mărișori, dornici să-și etaleze năzdrăvăniile ce dospeau în ei, asemenea pâinii crescută în cuptor, făceau tot ce puteau pentru a fi cunoscute și altora.

Gândurile îmi aleargă în urmă, la anii copilăriei, când pe toate le vezi în roz. Pentru câteva clipe îmi apare, în ascunzătorii minții, casa părintească și mulțimea de frați adunați la masa de sub mărul domnesc. Mărul, despre care vorbesc, avea o coroană mare, aproape cât ograda. Mai mare dragul să-l privești. Noi ne mândream cu mărul nostru. Când cineva trecea pe drum, nu se putea să nu se oprească o clipă exclamând: „Uite ce măr frumos are Neculai... și ce bine-i șade în fața casei!”

Totdeauna, pe timp de vară, duminica și în zilele de sărbătoare, luam masa sub ramurile îmbogățite cu frunzele lui, în fiecare primăvară din ce în ce mai mari. Mai viguroase. Ne proteja. Ne asigura umbra, atât de necesară, în timpul zilelor călduroase ale verii. Sub el nu ne simțeam constrânși. Puteam râde cât voiam... glumeam pe seama unuia sau a altuia. Fără să ne supărăm. Simțeam că libertatea face parte din noi. La sfârșitul verii, merele cât pumnul se aplecau ca ghirlandele deasupra mesei. Asta însemna pentru noi o mare bucurie. Că o să avem mere pe timp de iarnă. Tata le păstra în căpița de paie, afară în grădină. Era suficient ca noi să înfigem mâna mai adânc în căpiță, spre mijloc, să ne luăm mărul și să-l mâncăm cu poftă, în frigul de afară, de crăpau lemnele.

Ca să nu ne înghesuim pe scaune, tata construise sub poala

mărului o masă lungă. Impunătoare. Cu bănci de o parte și de alta. Acestea erau acoperite cu niște scoarțe, special țesute de mama, în vederea acestui scop. Pentru mine aceste întâlniri erau cele mai frumoase. Însemna evadarea mea de la bunica. A doua mea mamă. Nu că m-aș fi simțit rău la ea, dar întâlnirea cu frații mei era un prilej de hârjoană. De zbenguială. De joacă fără opreliști. Ca atunci când îți este dor de cineva și nu te mai poți sătura. Era cel mai fericit moment al familiei. Nu lipsea nimeni. Uneori nici bunica. Trăgeam de ea ca de un prieten drag. Să nu rămână acasă singură.

În timpul săptămânii, mesele erau mai grăbite. Mai pe fugă. Aceste mese cu durată scurtă, le luam de obicei în bucătărie. La o masă rotundă. Din lemn de fag ori de tei. Încrustată floral pe margine de tata. Aici, fiecare venea când își termina treaba. Mâncarea ne aștepta caldă pe plita încinsă. Cu toții ne întâlneam mai rar. Dar când se întâmpla, ne serveam fiecare, la alegere. Scăunelele tot rotunde, ne așteptau nerăbdătoare să le trântim... să le rupem vreun picior... să ne îngrămădim pentru a pune mâna pe scaunul preferat... În grabă și cu foamea de lup pe care o aveam, se putea întâmpla orice. Pe cel mic, Șerban, nu-l prea vedeam printre noi. Probabil meniul lui nu se potrivea cu al nostru, ori el se afla pierdut undeva, prin grădină, absorbit de vreo plăcere naivă, la care nu putea renunța prea ușor. Când se descoperea lipsa lui, trebuia să meargă cineva să-l caute sau să-l strige, pentru a-l atenționa că e ora mesei.

Timpul și spațiul se întrepătrund, se completează reciproc, imortalizând personajele reale, devenite imagini, înrămate în adâncul memoriei.

În familia părinților mei, pe nume Neculai și Maria Cercelaru eram șase frați: trei fete și trei băieți. Tatei și mamei, fiind ocupați cu atâtea treburi de dimineață până seara târziu, le era destul de greu să urmărească pe fiecare cu ce se ocupă... dacă și cum

își face fiecare treaba, care i se îndreptase. La noi tata era, de regulă, cel care repartiza sarcinile. Tot el se îngrijea de educația noastră. Eu beneficiam și de cea a bunicii, însemnând o mare favoare pentru mine. Și un câștig pentru mai târziu. Fiindcă era „doctorul” și moașa satului, am învățat multe lucruri de la ea. Unele mi-au fost și mie de folos, chiar în perioada adolescenței când, forțată de împrejurări, am fost nevoită să le pun în practică, exercându-mi cu oarecare timiditate, îndemânarea: de legat o fractură... de așezat o scrântitură... o julitură...? Întotdeauna se dovedea binevenită intervenția mea, ceea ce-mi dădea un curaj mai mare în alte împrejurări. Această preocupare a fost preluată, mai târziu, de fiica mea, care a îmbrățișat meseria de medic.

Mama se ocupa de treburile gospodărești. Acestea își așteptau rândul ca grâul la măcinat. Tata, deși sever în ceea ce privea responsabilitatea trasată cuiva, totuși acorda libertatea fiecăruia să și-o ducă la bun sfârșit, după cum îl tăia capul. După mintea lui.

Tocmai această lejeritate îi îndemna, în special pe băieți, la unele năzdrăvănii mai neobișnuite. Să iasă măcar un pic din vorba părintelui. E mai palpitant să te împotrivesți, cât de cât. Să faci altfel de cum ți se spune.

Așa că nu trecea o zi de la Dumnezeu, fără ca băieții tatei să nu facă o boacăna. Unele mai mici, altele de îți puneai mâinile-n cap, de nu știai pe unde s-o apuci. Nu știu cum de tata, în corectitudinea lui, după o poznă mai deocheată a unuia dintre copii, mai scotea capul în lume. Dacă unul dintre băieți se dovedea a fi vinovat, era nevoit să meargă cu capul aplecat, fără să dea explicații cuiva. Nu putea privi pe nimeni în ochi. Dar nimeni, absolut nimeni, dintre cei cu care se întâlnea, nu avea curajul să-l întrebe ceva. Nici să fie în pielea lui. Era suficient doar să-l privești.

Mara PARASCHIV

* Fragment din romanul cu acest titlu, în curs de apariție la Ed. Corgal Press.